

**Рівненський державний гуманітарний
університет
філологічний факультет
кафедра української та зарубіжної літератури**

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Сучасна українська література у феміністичній проєкції
Освітня програма	Середня освіта (Українська мова і література, психологія)
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	5 кредитів / 150 годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Крупка Мирослава Анатоліївна, кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри української та зарубіжної літератури
CV викладача на сайті кафедри	http://www.rshu.edu.ua/kafedry-fuf/kafedra-ul/sklad-kafedri-ul/121-personalii/1181-krupka-myroslava-anatoliivna
E-mail викладача	myroslava.krupka@rshu.edu.ua

Мета та завдання навчальної дисципліни

«Сучасна українська література у феміністичній проєкції» є вибірковою навчальною дисципліною для спеціальності «Українська мова та література, психологія». Навчальна дисципліна сприяє подоланню гендерних стереотипів у культурі та суспільстві.. Сучасна література формує власну тональність, образи, форму, стиль, саме тому літературний процес кінця ХХ – поч. ХХІ століття має посісти помітне місце в історії нашої культури, означивши собою народження нової для українського суспільства художньої та історичної свідомості, базованої на відмові від патріархальної обумовленості.

Вивчення курсу передбачає попереднє засвоєння студентами знань і компетентностей, набутих при опрацюванні таких навчальних дисциплін, як «Історія української літератури», «Теорія літератури» тощо.

Дисципліна складається із 10 тем, зміст яких сприяє набуттю знань та навичок для виконання цілого ряду типових завдань передбачених галузевими стандартами освіти.

Мета курсу: вивчення літературного процесу в Україні кінця ХХ – поч. ХХІ ст., засвоєння ідейно-художньої своєрідності творчості найвизначніших письменників цього періоду з врахуванням феміністичного підходу.

Завдання курсу:

- ознайомити із основними культурологічними, філософськими, історичними теоріями репрезентації чоловічого та жіночого в культурі;
- ознайомити із основними явищами сучасного літературного процесу, його тенденціями під кутом зору феміністичної критики;
- визначити етапи розвитку сучасного літературного процесу, його зумовленість суспільно-політичними подіями та культурно-історичними явищами;
- розглянути особливості розвитку сучасної прози, поезії, драматургії з врахуванням гендерно чутливих моделей;
- ознайомитися із художньою своєрідністю творчості сучасних письменників, індивідуальними стилями та найважливішими творами;

Загальні компетентності

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та усвідомлення специфіки професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності

ФК 7. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, культурного світогляду, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

ФК 8. Здатність критично осмислювати нові художні тенденції, використовувати фахові знання з літератури, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу.

ФК 9. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища.

Програмні результати навчання

ПРН 1. На основі знань із фундаментальних та професійно зорієнтованих дисциплін, а також практичної підготовки здатний організувати навчальний процес у ЗНЗ (співпрацю в команді), реалізувати професійно-практичні засади навчання української мови та літератури, керувати пізнавальною діяльністю, формувати в них предметні компетентності; володіє професійними якостями учителя-філолога; здатний учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

ПРН 3. На основі знань із фундаментальних та професійно зорієнтованих дисциплін, а також практичної підготовки здатний застосовувати профільні знання у розробці уроків, проектувати зміст уроків, пізнавальну діяльність, реалізацію міжпредметних зв'язків; діяльність предметного гуртка, факультативу, створювати елективні курси; аналізувати підручники, посібники, дидактичні матеріали, методичну літературу з метою проектування цілісного навчально-виховного процесу.

ПРН 14. На основі знань із фундаментальних та професійно зорієнтованих дисциплін має сформоване критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань; керується у своїй діяльності принципами толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.

Результати вивчення курсу базуються на програмних результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою, є достатніми для успішного здійснення професійної діяльності, компетентного розв'язання складних завдань інноваційного та дослідницького характеру в галузі філологічної освіти, а також /або подальшого навчання на другому (магістерському) рівні освітньо-наукового циклу вищої освіти.

Цей курс сприяє осмисленню зв'язків літературної теорії та історії літератури, впливу соціологічних, психологічних, психоаналітичних методів на аналіз тексту, а також формує навички інтерпретації художнього твору із застосуванням найновіших літературознавчих методологій, зокрема феміністичного аналізу.

Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення курсу студент повинен:

знати:

- творчий шлях письменників та зміст художніх творів, визначених для програмного опрацювання;
- проблематику, провідні напрями сучасних літературознавчих досліджень у галузі феміністичної критики;

- провідні праці літературознавців, присвячені дослідженню творчості письменників кінця XX – початку XXI століття;

уміти:

- аналізувати засобами феміністичної критики художньо твори сучасної поезії, прози, драматургії;
- аналізувати естетичні особливості художніх творів у контексті загального літературного процесу, індивідуального стилю письменника та його творчого методу;
- виділяти проблемно-тематичні особливості осмислення художніх явищ з точки зору феміністичної критики;
- систематизувати літературні факти та явища, давати їм об'єктивну оцінку;
- робити письмовий або усний аналіз художніх творів кінця XX – початку XXI століття.

Отже, засвоєння курсу «Сучасна українська література у феміністичній проєкції» істотно збагачуватиме загальнокультурний, інтелектуальний та естетичний рівень майбутніх філологів, формуватиме в них концептуальний погляд на вітчизняне письменство, систематизуватиме знання про сутність культурних явищ, прикметних для сучасного літературного процесу.

Зміст навчальної дисципліни

1. Феміністична критика як складова міждисциплінарних студій
2. Загальні тенденції розвитку літератури кінця XX – початку XXI століття
3. Сучасна культурна ситуація крізь призму гендерних маркерів
4. Образи жінок у традиційному письменстві.
5. Національно-культурна концепція творчості Оксани Забужко.
6. Проза Євгенії Кононенко як шлях освоєння урбаністичного простору
7. Традиційний соціум Марії Матіос
8. Творчість Люко Дашвар як проєкт масової літератури
9. Екзистенційні пошуки сучасної жіночої літератури
10. Найновіша генерація українських письменниць: зміна гендерних векторів.